Fides, Ratio et Patria. Studia Toruńskie 24/2026
ISSN 2392-1463; e-ISSN 2956-3267
s. 29–56

https://doi.org/10.56583/frp.3288

**Arkadiusz Czwołek**[*]
*Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
https://orcid.org/0000-0002-2273-5345

# Między militaryzacją a słabością. Siły Zbrojne RP i polska polityka obronna w białoruskich narracjach dezinformacyjnych

## Streszczenie

Artykuł analizuje sposób przedstawiania Sił Zbrojnych RP oraz polskiej polityki obronnej w białoruskich kampaniach dezinformacyjnych po 2020 roku, a szczególnie po rozpoczęciu pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę. W narracjach dezinformacyjnych Polska jest ukazywana jako państwo nadmiernie zmilitaryzowane, agresywne i przygotowujące się do konfrontacji z Białorusią i Rosją oraz jako kraj dysponujący słabą, niewyszkoloną i niezdolną do skutecznego działania armią. Analizie poddano narracje dotyczące modernizacji technicznej Wojska Polskiego, zwiększania wydatków obronnych, współpracy z USA i NATO, programu „Tarcza Wschód", instrumentu SAFE oraz kwestii odstraszania nuklearnego. Przekazy te służą uzasadnianiu polityki militarnej Białorusi i Rosji, odwracaniu odpowiedzialności za eskalację napięć, osłabianiu zaufania do Sił Zbrojnych RP oraz pogłębianiu podziałów społecznych i politycznych w Polsce. Ich celem jest także podważanie solidarności NATO i Unii Europejskiej oraz wiarygodności Polski jako państwa sojuszniczego.

**Słowa kluczowe:** Polska, Białoruś, Siły Zbrojne RP, dezinformacja, narracje

[*] **Arkadiusz Czwołek** – doktor habilitowany, prof. UMK na Wydziale Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie UMK. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się na problematyce relacji białorusko-rosyjskich, polskiej mniejszości narodowej na Białorusi, dyplomacji polskiej, relacjach rosyjsko-białoruskich, polityce zagranicznej Białorusi, dezinformacji, siłach zbrojnych Białorusi, strukturach integracyjnych na obszarze poradzieckim, białoruskim społeczeństwie obywatelskim oraz bezpieczeństwie energetycznym.

Licencja CC BY-NC-ND 4.0

## BETWEEN MILITARIZATION AND WEAKNESS: THE POLISH ARMED FORCES AND POLAND'S DEFENCE POLICY IN BELARUSIAN DISINFORMATION NARRATIVES

**Summary**

This article analyzes how the Polish Armed Forces and Polish defense policy are portrayed in Belarusian disinformation campaigns after 2020, particularly following the start of Russia's full-scale aggression against Ukraine. In these disinformation narratives, Poland is portrayed as an excessively militarized, aggressive state preparing for a confrontation with Belarus and Russia, as well as a country with a weak, untrained army incapable of effective action. The analysis examined narratives concerning the technical modernization of the Polish Armed Forces, increased defense spending, cooperation with the U.S. and NATO, the "Eastern Shield" program, the SAFE instrument, and the issue of nuclear deterrence. These narratives serve to justify the military policies of Belarus and Russia, shift blame for the escalation of tensions, undermine trust in the Polish Armed Forces, and deepen social and political divisions in Poland. Their aim is also to undermine the solidarity of NATO and the European Union, as well as Poland's credibility as an ally.

**Keywords:** Poland, Belarus, Polish Armed Forces, disinformation, narratives

~ • ~

## Wprowadzenie

Po sfałszowanych wyborach prezydenckich w 2020 roku na Białorusi rozpoczęto skoordynowaną rosyjsko-białoruską kampanię dezinformacyjną wymierzoną w wybrane państwa Unii Europejskiej oraz Sojuszu Północnoatlantyckiego. Jej głównymi celami stały się Stany Zjednoczone, Polska i państwa bałtyckie, a także pozostająca wówczas poza strukturami euroatlantyckimi Ukraina. W białoruskich narracjach dezinformacyjnych Polska odgrywała rolę głównego wroga zewnętrznego. W kampaniach dezinformacyjnych systematycznie kreowano wizerunek Polski jako państwa prowadzącego konfrontacyjną politykę wobec Białorusi i ingerującego w jej sprawy wewnętrzne. Polsce przypisywano odpowiedzialność za wywoływanie napięć społecznych i politycznych, a zarazem podejmowano działania zmierzające do osłabienia międzynarodowej wiarygodności Polski oraz NATO. Towarzyszyły temu oskarżenia o celowe podsycanie napięć i przyczynianie się do militaryzacji Europy Środkowo-Wschodniej, a także o rzekome dążenie Polski do rewizji granic i uzyskania nowych nabytków terytorialnych kosztem państw sąsiednich. Wyraźne nasilenie białoruskich kampanii dezinformacyjnych wymierzonych w Polskę nastąpiło w okresie kryzysu migracyjnego na granicy

polsko-białoruskiej. Białoruś w znacznej mierze powielała rosyjskie przekazy dezinformacyjne, uzupełniając je jednak własnymi narracjami dotyczącymi m.in. kryzysu na granicy polsko-białoruskiej, rzekomej militaryzacji Polski oraz jej sytuacji wewnętrznej. Białoruś pełniła przy tym rolę pomocniczą wobec rosyjskich operacji dezinformacyjnych, choć skala i poziom zaawansowania jej działań pozostawały mniejsze z powodu ograniczonych zasobów instytucjonalnych i technologicznych. Po 2022 roku szczególnie eksponowano modernizację Sił Zbrojnych RP oraz relacje polsko-ukraińskie. Białoruskie działania dezinformacyjne obejmowały również inne obszary funkcjonowania państwa polskiego, w tym politykę wewnętrzną i zagraniczną, gospodarkę oraz sytuację społeczną[1].

## Militaryzacja

Jednym z najczęściej wykorzystywanych motywów w białoruskich narracjach dezinformacyjnych była rzekoma „militaryzacja" Polski. Pojęcie to miało wyraźnie negatywną konotację, ponieważ nie odnosiło się wyłącznie do zwiększania potencjału obronnego państwa, lecz sugerowało także nadmierne, kosztowne i nieracjonalne wydatki na rozwój sił zbrojnych oraz infrastruktury wojskowej. W tego typu przekazach cały czas eksponowano informacje o zwiększeniu liczebności Wojska Polskiego, rozbudowie jednostek wojskowych, modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP, rozbudowie infrastruktury wojskowej na wschodzie kraju, rozwoju lotnisk wojskowych, wzmacnianiu obecności wojskowej w pobliżu granicy z Białorusią i Obwodem Królewieckim, programom współdzielenia broni jądrowej, zmianom w polskiej doktrynie wojennej, edukacji w zakresie bezpieczeństwa etc. Zgodnie z odwróconą logiką, działania o charakterze obronnym przedstawiano jako ofensywne, agresywne i wymierzone przeciwko Białorusi. W tych narracjach Polska przygotowywała się do bezpośredniej agresji militarnej na Białoruś oraz odpowiadała za eskalację napięć w Europie Środkowo-Wschodniej. Działania obronne Polski, oraz państw bałtyckich przedstawiano jako przejaw

[1] Szerzej zob. A.Czwołek, *Białoruskie narracje dezinformacyjne wobec Polski w dobie konfliktu na Ukrainie (2022–2025)*, w: A. Czwołek, T. Hajnold, S. Gotowicz, T. Kacała, A. Olechowski, N. Olszanecka, J. Wiśnicki, *Front bez granic. Wojna informacyjna we współczesnych realiach. Białoruś* [w druku]; F. Bryjka, *Białoruskie i rosyjskie działania dezinformacyjne wobec Polski w kontekście antyreżimowych protestów przeciwko Alaksandrowi Łukaszence*, „Sprawy Międzynarodowe" 2021, t. 74, nr 2, s. 158–174; M. Czekała, G. Parol, *Operacje informacyjne w ramach komunikacji strategicznej elementem bezpieczeństwa państwa*, „Alcumena. Pismo Interdyscyplinarne" 2024, t. 17, nr 1, s. 94–96; A. Wawrzusiszyn, *Polsko-białoruskie działania hybrydowe na granicach Unii Europejskiej i NATO*, „Journal of Modern Science" 2025, t. 61, nr 1, s.10–32; *Komisja do spraw badania wpływów rosyjskich i białoruskich na bezpieczeństwo wewnętrzne i interesy Rzeczpospolitej Polskiej w latach 2004–2024. Raport Zespołu ds. Dezinformacji*, pdf, s. 56–93, file:///C:/Users/user/Downloads/Raport_Zespo-%C5%82u _ds_Dezinformacji-4.pdf [dostęp: 1.07.2026].

„militarystycznej paranoi na Zachodzie", „wojennej histerii", „szaleństwa", „wojennego amoku" etc. Często pojawiała się także narracja o sztucznie wykreowanym zagrożeniu ze Wschodu. Z czasem tego typu narracje znacznie rozbudowano, dodając kolejne elementy, oskarżające Polskę o próbę budowy najsilniejszej armii w UE, nawet wbrew stanowisku Brukseli. Jako dowód tego typu zamiarów wskazywano zwiększenie budżetu wojskowego do 4,7% PKB. Działania te traktowano jako oczywisty dowód na „militaryzację" kraju. Polskę oskarżano o kreowanie nieprawdziwego zagrożenia ze strony Białorusi oraz podsycanie nastrojów wojennych. Wskazywano także na powszechną militaryzację społeczeństwa[2].

W tych przekazach utrwalano obraz Białorusi jako państwa spokojnego, racjonalnego, odpowiedzialnego, tłumaczącego podjęte działania własnemu społeczeństwu. Z kolei działania Zachodu, w tym Polski, ukazywano jako histeryczne i agresywne wobec Białorusi („Podczas gdy w Republice Białoruś zajmują się kwestiami bezpieczeństwa żywnościowego, polski reżim nadal prowadzi agresywną politykę wobec Białorusi i Rosji. W militarystycznym szale Duda i jego słudzy podgrzewają i destabilizują sytuację w regionie europejskim, nadal zastraszając Polaków nieistniejącym zagrożeniem ze Wschodu"[3]). W narracjach białoruskich państwa te prowadzą politykę zastraszania wobec własnych społeczeństw, aby wywołać paranoję i umotywować zwiększenie środków finansowych na rozbudowę potencjału wojskowego. Polska i państwa bałtyckie podtrzymują nastroje militarystyczne wśród ludności. To Polska i inne państwa zachodnie prowadziły wojnę hybrydową wobec Białorusi. Pojawiały się też sugestie o polskich planach odzyskania Kresów Wschodnich, czy też polskich roszczeniach terytorialnych wobec Białorusi etc. W tego typu narracjach Polska przygotowała się samodzielnie, lub z pozostałymi państwami NATO, do destabilizacji sytuacji politycznej na Białorusi, a następnie do napaści zbrojnej na jej terytorium, lub szerzej Państwa Związkowego Białorusi i Rosji (dalej: Państwa Związkowego). Stąd też koncentrowała swoje wojska przy granicy polsko-białoruskiej (np. w ramach zgrupowania zadaniowego WZZ „Podlasie"). Pojawiały się także zarzuty o szkolenia przez Polskę i państwa bałtyckie sił specjalnych, czy też terrorystów do ataku na Białoruś. Dość często białoruska propaganda przedstawiała polską politykę obroną, jako preludium do zbrojnej napaści na Ukrainę, Rosję, i/lub Białoruś. W tego typu

[2] Szerzej zob. A. Czwołek, *Białoruskie narracje dezinformacyjne*; А. Попов, *Военная истерия: зачем соседи Беларуси нагнетают обстановку у границ*, https://www.sb.by/articles/voennaya-isteriya-zachem-sosedi-belarusi-nagnetayut-obstanovku-u-granits.html, [dostęp: 1.07.2026]; *Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białoruś w polskiej infosferze w październiku 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorus-w-polskiej-infosferze-w-pazdzierniku-2023-roku/ [dostęp: 1.07.2026].

[3] *Обзор военной пропаганды Беларуси за май 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-maj-2024-goda.html, [dostęp 1.07.2026].

narracjach polskie działania obronne i reaktywne przedstawiano jako prowokację mogącą skutkować wybuchem wojny z Państwem Związkowym. Plany rozbudowy polskiej infrastruktury obronnej interpretowano jako przedsięwzięcia pozbawione racjonalnego uzasadnienia, nadmiernie kosztowne oraz wpisujące się w logikę eskalacji napięć na wschodniej flance NATO. W propagandzie białoruskiej istotną rolę odgrywa kreowanie wizerunku Białorusi jako „oblężonej twierdzy". Białoruś przedstawiana jest jako państwo spokojne, stabilne i kierujące się pokojowymi intencjami, lecz zarazem otoczone przez wrogie siły zewnętrzne. W tego typu narracjach jako źródła zagrożenia często wskazywane są Polska, NATO, szeroko rozumiany Zachód, państwa bałtyckie oraz Ukraina[4].

W wymiarze międzynarodowym militaryzację Polski przedstawiano jako element globalnej strategii Sojuszu Północnoatlantyckiego, polegającej na wzmacnianiu wschodniej flanki oraz wywieraniu presji wojskowej na Białoruś i Rosję. W tej narracji Polska i NATO miały dążyć do konfrontacji oraz sprowokowania reakcji ze strony Państwa Związkowego. Rolę strony agresywnej, skłonnej do interwencji, przypisywano Polsce i innym państwom członkowskim NATO. Sojusz Północnoatlantycki ukazywano natomiast jako podmiot dążący do przekształcenia Polski w wysuniętą bazę Zachodu wymierzoną w Państwo Związkowe. Często łączono militaryzację Polski z interesami Stanów Zjednoczonych, sugerując dążenia władz polskich do wzmocnienia własnej pozycji w Europie poprzez podporządkowanie się amerykańskiej strategii bezpieczeństwa[5].

[4] А. Попов, *Военная истерия: зачем соседи Беларуси нагнетают обстановку у границ*, https://www.sb.by/articles/voennaya-isteriya-zachem-sosedi-belarusi-nagnetayut-obstanovku-u-granits.html [dostęp: 2.07.2026]; Д. Михалевич, *Литва и Польша пытаются показать «зубы дракона»*, https://www.sb.by/articles/litva-i-polsha-pytayutsya-pokazat-zuby-drakona.html [dostęp: 2.07.2026]; *Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białoruś w polskiej infosferze w czerwcu 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorus-w-polskiej-infosferze-w-listopadzie-2023-roku/ [dostęp: 2.07.2026]; *Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białorusi w polskiej infosferze w sierpniu 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorusi-w-polskiej-infosferze-w-sierpniu-2023-roku/ [dostęp: 2.07.2026]; *Belarus Propaganda Update. Ежемесячный обзор беларусской пропаганды за апрель 2024 г.*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/belarus-propaganda-update-ezhemesyachnyj-obzor-belarusskoj-propagandy-za-aprel-2024-g.html [dostęp: 2.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за май 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy--belarusi-za-maj-2024-goda.html [dostęp: 3.07.2026].

[5] Д. Шамко, *Милитаризация Польши становится частью глобальной стратегии НАТО*, https://www.sb.by/articles/varshavskiy-gambit.html [dostęp: 3.07.2026]; tamże, *Активная милитаризация Польши вынуждает Беларусь принимать упреждающие меры – Тиханский*, https://news.sb.by/articles/aktivnaya-militarizatsiya-polshi-vynuzhdaet-belarus-prinimat-uprezhdayushchie-mery-tikhanskiy.html [dostęp: 3.07.2026].

## Współpraca wojskowa Polski z USA i Sojuszem Północnoatlantyckim

W białoruskich przekazach dezinformacyjnych polską politykę obronną ukazywano jako niesamodzielną oraz podporządkowaną interesom Stanów Zjednoczonych. W tej narracji zakładano, że w najbliższej perspektywie interesy Polski i USA będą pozostawały zbieżne, zwłaszcza w zakresie dalszej militaryzacji wschodniej flanki NATO. Partnerowi amerykańskiemu przypisywano dążenie do utrzymania wysokiego poziomu sprzedaży uzbrojenia, przy jednoczesnym przedstawianiu Polski jako jednego z najbardziej aktywnych nabywców amerykańskiej broni. W tym kontekście sugerowano, że Polska będzie lobbować w UE za przeznaczaniem środków unijnych na zakupy uzbrojenia, w tym sprzętu produkcji amerykańskiej. Jednocześnie w analizowanych przekazach podkreślano, że strategicznym celem USA ma być osłabienie więzi politycznych i gospodarczych między UE a Rosją. W tym celu Stany Zjednoczone miały prowadzić „wielką wojnę antyeuropejską", której instrumentem stały się sankcje oraz utrzymywanie konfrontacyjnego kursu wobec FR. Polsce przypisywano rolę państwa wspierającego tę politykę („koń trojański USA"), a zarazem dążącego do wzmocnienia własnej pozycji w UE kosztem Niemiec i Francji, przedstawianych jako państwa osłabione wewnętrznymi kryzysami politycznymi. Przedstawiano także Polskę jako państwo niesuwerenne, stanowiące element rozgrywki pomiędzy USA a Niemcami. W białoruskich kampaniach dezinformacyjnych niewiele poświęca się miejsca współpracy Polski z UE w sferze bezpieczeństwa[6].

Rozbudowę infrastruktury obronnej Sojuszu Północnoatlantyckiego w Polsce przedstawiano jako działanie agresywne, wymierzone w interesy Państwa Związkowego oraz zmuszające go do podjęcia „adekwatnych działań". Według tej narracji aktywność NATO służyła zademonstrowaniu zachodniej opinii publicznej mitu o „agresywnym charakterze" polityki Rosji i Białorusi. Polskę ukazywano natomiast jako państwo dążące do przekształcenia swojego terytorium w główną bazę NATO w Europie. W najbliższych latach Polska miała pełnić rolę głównego „wojaka" NATO w tym regionie, gdzie rozmieszczono już „20 baz przy granicach Białorusi i Rosji". Też sama przeszła już „pod zewnętrzne zarządzanie USA". Współpraca polsko-amerykańska w sferze obronności spotykała się z sys-

[6] В. Ханатаева, *Заставят ли Европу думать по-польски? Чего ждать от председательства Польши в ЕС*, https://belta.by/world/view/zastavjat-li-evropu-dumat-po-polski-chego-zhdat-ot-predsedatelstva-polshi-v-es-685014-2024/ [dostęp: 3..07.2026]; *Ежемесячный обзор беларусской государственной пропаганды, а также российской пропаганды, направленной на Беларусь #4. Январь 2024*, https://isans.org/wp-content/uploads/2024/02/04.-pu.-jan_2024_fin.pdf [dostęp: 3.07.2026]; *Belarus Propaganda Update. Ежемесячный обзор беларусской пропаганды за июль 2024 г.*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/belarus-propaganda-update-ezhemesyachnyj-obzor-belarusskoj-propagandy-za-iyul-2024-g.html [dostęp: 3.07.2026].

tematyczną krytyką Białorusi. Wielokrotnie pojawiły się zarzuty o tworzeniu na terytorium Polski przyczółka wojsk amerykańskich. W przekazach dezinformacyjnych dotyczących obecności baz amerykańskich w Polsce sugerowano, że polskie społeczeństwo jest niezadowolone ze stacjonowania wojsk USA, które przedstawiano jako siły „okupujące kraj" i demonstrujące „lekceważący stosunek" wobec Polaków. Wszystkie wspólne inicjatywy w ramach Sojuszu Północnoatlantyckiego, czy też polsko-amerykańskie spotkały się z atakami dezinformacyjnymi. Gdy w 2024 roku kompleks obrony przeciwrakietowej Aegis Ashore w Redzikowie osiągnął pełną gotowość operacyjną, w narracjach białoruskich i rosyjskich przedstawiano go nie jako element systemu defensywnego, lecz jako potencjalne zagrożenie dla Państwa Związkowego, gdyż zgodnie z ich sugestiami można było wystrzelić z niego pociski manewrujące Tomahawk, zarówno konwencjonalne, jak i uzbrojone w głowice jądrowe[7].

## Broń jądrowa jako komponent białoruskich operacji dezinformacyjnych

W przekazach dezinformacyjnych starano się wywoływać w Polsce poczucie zagrożenia możliwością wybuchu wojny z użyciem broni nuklearnej z Białorusią i Rosją. Taki scenariusz przedstawiano jako rzekomą konsekwencję nasilającej się „militaryzacji" Polski oraz jej coraz silniejszego związania ze strukturami NATO. W narracjach białoruskich kwestia potencjału nuklearnego NATO była przedstawiana jako dowód rzekomego powrotu Sojuszu Północnoatlantyckiego do wyścigu zbrojeń jądrowych. Szczególnie eksponowano informacje o rozmieszczeniu amerykańskiej taktycznej broni jądrowej w Europie, wskazując m.in. na bazy lotnicze w Belgii, Niemczech, Włoszech, Turcji i Holandii. W tej narracji działania NATO przedstawiano jako czynnik eskalacyjny, który miał uzasadniać odpowiedź ze strony Białorusi. W konsekwencji sugerowano, że to Sojusz Północnoatlantycki ponownie rozpoczął wyścig zbrojeń nuklearnych, a Białoruś została zmuszona do podjęcia adekwatnych działań obronnych we współpracy z Rosją. W licznych materiałach pojawiały się sugestie, że Polska lub szerzej rozumiany Zachód mogłyby sięgnąć po broń jądrową bądź dopuścić się prowokacji

[7] Д. Шамко, *Милитаризация Польши становится частью глобальной стратегии НАТО*, https://www.sb.by/articles/varshavskiy-gambit.html [dostęp: 3.07.2026]; А. Тиханский, *Польша в G20: триумф или начало конца? Как страна променяла стабильность на долги и пушки*, https://mlyn.by/29012026/polsha-v-g20-triumf-ili-nachalo-konca-kak-strana-promenyala-stabilnost-na-dolgi-i-pushki/ [dostęp: 3.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за июль 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-iyul-2024-goda.html [dostęp: 3.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за август 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-avgust-2024-goda-2.html [dostęp: 3.07.2026].

z jej wykorzystaniem. Tego typu uzasadnienia formułowano mimo oczywistego braku arsenału nuklearnego w Polsce. W swoich wypowiedziach Aleksander Łukaszenka wycofanie strategicznej broni jądrowej z Białorusi po rozpadzie ZSRR traktował jako błąd, a obecnie w pełni popierał rozmieszczenie rosyjskiej taktycznej broni jądrowej na terytorium swego kraju. Każda polska inicjatywa dotycząca wzmocnienia odstraszania nuklearnego spotykała się z negatywną i wyraźnie wyolbrzymioną reakcją białoruskich ośrodków dezinformacyjnych, które przedstawiały ją jako przejaw eskalacji militarnej oraz zagrożenie dla bezpieczeństwa regionalnego. Już samo zainteresowanie Polski udziałem w programie Nuclear Sharing interpretowano jako przejaw postępującej militaryzacji państwa oraz wzrostu jego zależności od struktur NATO. W narracjach dezinformacyjnych oskarżano Polskę o „desperacką" próbę zmiany równowagi strategicznej, gdy podjęła się rozmów z Francją dotyczącą rozmieszczenia na stałe na swoim terytorium broni nuklearnej przenoszonej przez samoloty bojowe. W tym kontekście zarzucano Polsce eskalacje napięć w Europie Środkowo-Wschodniej i celowe wywieranie presji „wojskowo-psychologicznej" na Rosję i Białoruś oraz włączenie się w nuklearny wyścig zbrojeń [8].

Polskie postulaty dotyczące wzmocnienia odstraszania nuklearnego w ramach natowskiego mechanizmu Nuclear Sharing, czy też francuskiego parasola atomowego, strona białoruska interpretowała jako przejaw dalszej militaryzacji Polski oraz pogłębiania jej zależności od zachodnich struktur bezpieczeństwa. Szczególnie mocno podkreślano wątek rozmieszczenia amerykańskiej broni jądrowej na terytorium Polski, który przedstawiano jako dowód na kurs konfrontacyjny władz polskich. Całkowicie pomijano przy tym niezwykle istotny fakt, że to Białoruś jako pierwsza przystąpiła do rozmieszczania rosyjskiej broni jądrowej na swoim terytorium, natomiast polska reakcja miała charakter wtórny i stanowiła odpowiedź na działania Mińska oraz Moskwy. Z kolei rosyjskie plany rozmieszczenia broni jądrowej na Białorusi przedstawiano w odmienny sposób, jako działanie wymuszone, defensywne i stanowiące odpowiedź na działania Polski lub szerzej całego Zachodu. W ten sposób Białoruś i Rosja stosowały mechanizm odwrócenia odpowiedzialności. Swoje działania uzasadniano rzekomą agresywnością Zachodu, natomiast polskie postulaty wzmacniania odstraszania

[8] A. Czwołek, *Białoruskie narracje dezinformacyjne*; А. Тиханский, *Милитаризация Польши при Навроцком: усиление НАТО и проект «Форт Трамп»*, https://mlyn.by/01102025/militarizacziya-polshi-pri-navroczkom-usilenie-nato-i-proekt-fort-tramp/ [dostęp: 4.07.2026]; *Время выбрало нас! Готова ли Беларусь постоять за себя, чем гордится Президент и кого на ВНС призвал быть „волкодавами"*, https://grodnonews.by/news/glavnoe/vremya_vybralo_nas_gotova_li_belarus_postoyat_za_sebya_ chem_ gorditsya_prezident_i_kogo_na_vns_prizval_byt_volkodavami.html?utm [dostęp: 4.07.2026]; Е. Тихомирова, *Ядерные амбиции Макрона: что стоит за идеей совместных учений Франции и Польши*, https://news.by/news/v_mire/yadernye-ambitsii-makrona-chto-stoit-za-ideey-sovmestnykh-ucheniy-frantsii-i-polshi [dostęp: 5.07.2026].

nuklearnego ukazywano jako dowód eskalacji i militaryzacji regionu. W rezultacie Białoruś została zmuszona do podejmowania działań wyprzedzających, na rzekomą agresywną politykę Polski. W przypadku jej zaatakowania groziła wybuchem III wojny światowej. W narracjach białoruskich konsekwentnie wykorzystywano presję psychologiczną i szantaż, formułując groźby użycia broni jądrowej wobec Polski[9].

W efekcie w przekazach tych budowano asymetryczny obraz zagrożenia. Potencjalną obecność zachodniego komponentu nuklearnego w Polsce przedstawiano jako czynnik destabilizujący, niebezpieczny i prowokacyjny, podczas gdy rosyjska broń jądrowa na terytorium Białorusi miała rzekomo pełnić funkcję stabilizującą, odstraszającą i obronną. Taka konstrukcja narracyjna służyła legitymizowaniu działań Rosji i Białorusi, a jednocześnie podważaniu polskiej polityki bezpieczeństwa. Miała także wzmacniać przekonanie, że to Polska, poprzez zacieśnianie współpracy z NATO i zabieganie o silniejsze gwarancje odstraszania, przyczynia się do wzrostu ryzyka konfliktu nuklearnego w Europie Środkowo-Wschodniej.

## „Tarcza Wschód"

Projekt „Tarczy Wschód" jest jednym z kluczowych przedsięwzięć obronnych realizowanych przez Polskę w ostatnich latach. Stanowi odpowiedź na pogorszenie sytuacji bezpieczeństwa w Europie Środkowo-Wschodniej, szczególnie po pełnoskalowej agresji FR na Ukrainę w 2022 roku, prowadzonej przy politycznym i logistycznym wsparciu Białorusi. Istotnym czynnikiem wpływającym na decyzję o wzmocnieniu granicy z FR i Białorusią był również zapoczątkowany wcześniej kryzys migracyjny na granicy polsko-białoruskiej oraz jego eskalacja przez władze białoruskie. Wydarzenia te zwiększyły znaczenie ochrony wschodniej i północno-wschodniej granicy Polski, która stanowi zarazem zewnętrzną granicę NATO oraz UE. Projekt „Tarcza Wschód" przewiduje budowę i rozwój wielu różnych elementów infrastruktury obronnej, w tym system nowoczesnych fortyfikacji,

[9] *Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białoruś w polskiej infosferze w maju 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorus-w-polskiej-infosferze-w-maju-2023-roku/ [dostęp: 5. 07.2026]; *Ежемесячный обзор белорусской государственной пропаганды, а также российской пропаганды, направленной на Беларусь #4. Январь 2024*, https://isans.org/wp-content/uploads/2024/02/04.-pu.-jan_2024_fin.pdf [dostęp: 5.07.2026]; *Belarus Propaganda Update. Ежемесячный обзор белорусской пропаганды за сентябрь 2024 г.*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/belarus-propaganda-update-ezhemesyachnyj-obzor-belarusskoj-propagandy-za-sentyabr-2024-g.html [dostęp: 5.07.2026]; *Роль пропаганды в «перевыборах» Лукашенко*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/rol-propagandy-v-perevyborah-lukashenko.html [dostęp: 5.07.2026].

magazynów, dróg logistycznych, punktów logistycznych, czy też rozmieszczenie nowoczesnych systemów rozpoznania, dronowych i antydronowych[10].

Od początku projekt „Tarczy Wschód" Polska przedstawiała jako przedsięwzięcie o charakterze obronnym i odstraszającym. Był odpowiedzią na rosnące zagrożenie ze strony Rosji i wspierającej ją Białorusi. W białoruskich przekazach dezinformacyjnych nadawano mu jednak odmienne znaczenie. Program ten interpretowano jako przejaw militaryzacji Polski, eskalacji napięcia na wschodniej flance NATO oraz rzekomego przygotowania do konfrontacji z Białorusią i Rosją. Jej budowę często interpretowano jako element presji na Mińsk i Moskwę. Nowe projekty infrastrukturalne na granicy polsko-białoruskiej przedstawiano także jako budowę „żelaznej kurtyny" i próby izolowania się od Białorusi. W narracjach dezinformacyjnych Polska i państwa bałtyckie ukazywano jako kraje przekształcane w przyczółek przyszłej agresji NATO przeciwko Rosji i Białorusi, (ew. jak punkt wyjścia do prowokacji wobec Państwa Związkowego). Jednym z elementów tego procesu miał być projekt „Tarczy Wschód", który dezinformacja białoruska traktowała jako projekt ofensywny. W narracjach pojawiał się motyw pozostawienia przez Polskę w nowobudowanej infrastrukturze obronnej przejść dla „techniki" (czołgów etc.), co świadczyło o jej charakterze ofensywnym. W białoruskich narracjach dezinformacyjnych oskarżano Polskę o podsycanie antybiałoruskiej i rusofobicznej histerii. Sam projekt „Tarczy Wschód" określano ironicznie mianem „linii Tuska", sugerując, że jest on przedsięwzięciem głównie politycznym i propagandowym, a nie realną odpowiedzią na zagrożenia bezpieczeństwa. Podkreślano także często jego szkodliwość ekologiczną. Także inne działania polskie służące wzmocnieniu wschodnich i północnych granic państwa (operacja „Bezpieczne Podlasie", „Wschodnia Zorza", „Wschodni Świt" etc.) traktowano jako przejaw militaryzacji kraju, oraz próbę destabilizacji sytuacji politycznej w regionie[11].

W przekazach dezinformacyjnych pojawiły się także zarzuty instrumentalnego wykorzystywania przez Polskę narracji o zagrożeniu ze Wschodu w celu

[10] *MON, KOWR i Lasy Państwowe zacieśniają współpracę w ramach programu Tarcza Wschód*, https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa/mon-kowr-i-lasy-panstwowe-zaciesniaja-wspolprace-w-ramach-programu-tarcza-wschod [dostęp: 5.07.2026].

[11] А. Попов, *Польша потратит миллиарды на милитаризацию границы с Беларусью*, https://www.sb.by/articles/liniya-tuska.html [dostęp: 6.07.2026]; *Belarus Propaganda Update. Ежемесячный обзор беларусской пропаганды за апрель 2024 г.*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/belarus-propaganda-update-ezhemesyachnyj-obzor-belarusskoj-propagandy-za-aprel-2024-g.html [dostęp: 6.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за май 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-maj-2024-goda.html [dostęp: 6.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за июль 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-iyul-2024-goda.html [dostęp: 6.07.2026].

pozyskania dodatkowych środków finansowych z UE. Zgodnie z tą interpretacją Polska przedstawiała projekt „Tarczy Wschód" nie jako element wzmacniania zdolności obronnych państwa i wschodniej flanki NATO, lecz jako pretekst do uzyskania funduszy unijnych pod hasłem przeciwdziałania zagrożeniom ze strony Rosji i Białorusi. W tych narracjach Polska przygotowała „papierowy" projekt „Tarczy Wschód", aby środki unijne pozyskane na ten cel zdefraudować na inne potrzeby, a finalnie powstanie tylko „dziurawy plot 2.0", który będzie służył wyłącznie odgrodzeniu się od migrantów na granicy z Białorusią. Wątek dotyczący sprzeniewierzenia środków unijnych lub krajowych na budowę „Tarczy Wschód" pojawiał się wielokrotnie, jak również temat podważenia sensu wydawania środków finansowych na ten cel. Także społeczeństwo polskie miało być przeciwne odgradzaniu się od Białorusi, a program „Tarcza Wschód" miał przynosić tylko problemy, bezrobocie i biedę. Często pojawiały się również sugestie, że środki przeznaczane na rozbudowę infrastruktury obronnej na granicy z Białorusią można byłoby wykorzystać lepiej, kierując je na rozwiązanie istotnych problemów społecznych, takich jak zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej, walkę z bezrobociem, czy też likwidację skutków powodzi etc. W tego typu przekazach próbowano wykazać bezsensowność zwiększenia wydatków na cele obronne i ich szkodliwość społeczną. W ten sposób sugerowano, że władze polskie wolą wydawać pieniądze na nieprzydatne projekty wojskowe niż na realne potrzeby społeczne. Narracje te służyły także zwiększeniu niezadowolenia społeczeństwa polskiego oraz podważeniu sensu budowy „Tarczy Wschód". W białoruskim przekazie dezinformacyjnym często kwestionowano polską politykę w sferze bezpieczeństwa oraz kwestionowano zasadność finansowania infrastruktury obronnej ze środków europejskich. Pojawiły się także sugestie dotyczące osłabienia przez Polskę przywództwa Niemiec i Francji w UE. Tego typu narracje służyły poróżnieniu Polski z jej największymi partnerami unijnymi. Z wykorzystaniem prymitywnej białorusofobii i rusofobii Polska miała celowo demonizować wschodnich sąsiadów, aby doprowadzić do niekontrolowanej eskalacji napięć w całej UE. W białoruskich przekazach dezinformacyjnych Polsce przypisywano przyjęcie kursu konfrontacyjnego wobec Białorusi, przeciwstawiając go możliwości prowadzenia konstruktywnego i „cywilizowanego" dialogu. W białoruskich narracjach dezinformacyjnych widoczna była również próba antagonizowania państw UE i NATO. Przekazy te kreowały podział na państwa mające ponosić bezpośrednie ryzyko militarne, przede wszystkim Polskę i kraje bałtyckie, oraz państwa Europy Zachodniej, takie jak Niemcy, Francja czy Czechy, którym przypisywano rolę zaplecza finansowego i przemysłowego potencjalnego konfliktu. Zabieg ten służył podważaniu solidarności sojuszniczej, wzmacnianiu poczucia instrumentalnego traktowania państw wschodniej flanki przez zachodnich partnerów oraz delegitymizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa NATO i Unii

Europejskiej. Tego typu narracje pojawiały się także w kontekście realizacji programu „Tarcza Wschód" [12].

W białoruskich kampaniach dezinformacyjnych realizację programu „Tarcza Wschód" porównywano do budowy niemieckiej międzywojennej linii obronnej Festungsfront Oder-Warthe-Bogen. Nieprzypadkowo posługiwano się niemiecką nazwą tego systemu fortyfikacji, pomijając jego polski odpowiednik, czyli Międzyrzecki Rejon Umocniony. Zabieg ten służył wzmacnianiu negatywnych skojarzeń historycznych oraz budowaniu współczesnych konotacji między polityką bezpieczeństwa Polski a dziedzictwem III Rzeszy Niemieckiej („Jak niegdyś w planach Hitlera, nowa polska linia obronna będzie wyposażona w fortyfikacje i sztuczne przeszkody"[13].) Od samego początku podważano także zasadność kosztów finansowych tej inwestycji, sugerując możliwość ich znacznego przekroczenia. Sam program próbowano ukazywać jako rozwiązanie przestarzałe z punktu widzenia współczesnych dokumentów doktrynalnych NATO. W białoruskich narracjach głównym inicjatorem budowy „Tarczy Wschód" pozostawały Stany Zjednoczone, natomiast Polsce przypisywano jedynie rolę wykonawcy projektu. W ten sposób deprecjonowano decyzyjność Polski w podejmowaniu suwerennych decyzji w zakresie polityki obronnej. Szczególne zaniepokojenie strony białoruskiej miały wywoływać polskie plany zaminowania obszaru przygranicznego. Wyjście Polski, Litwy, Łotwy i Estonii w 2025 roku z Konwencji ottawskiej, zakazującej używania min przeciwpiechotnych, Białoruś potraktowała jako kolejny etap militaryzacji Polski oraz działania zupełnie niezasadne, gdyż Białoruś nie stwarzała zagrożenia dla najbliższych sąsiadów. Jednocześnie kwestionowano sensowność tego rozwiązania, odwołując się między innymi do sytuacji na granicy białorusko-ukraińskiej, gdzie miało dochodzić do przypadkowych eksplozji min oraz śmierci osób cywilnych. W analizowanych narracjach sugerowano, że minowanie strefy przygranicznej może w przyszłości doprowadzić do powstania trwałego „problemu minowego", czyli długofalowego zagrożenia dla ludności obszarów przygranicznych. Sam projekt miał powodować niepokój w Białorusi i Rosji i być przejawem agresywnej polityki Polski i Sojuszu Północnoatlantyckiego

[12] В. Ханатаева, *Заставят ли Европу думать по-польски? Чего ждать от председательства Польши в ЕС*, https://belta.by/world/view/zastavjat-li-evropu-dumat-po-polski-chego-zhdat-ot-predsedatelstva-polshi-v-es-685014-2024/ [dostęp: 7.07.2026]; А. Лазуткин, *О, Туск по ранению: для чего поляки нагнали на границу МВД и военных?*, https://mlyn.by/23032025/o-tusk-po-raneniyu-dlya-chego-polyaki-nagnali-na-graniczu-mvd-i-voennyh/ [dostęp: 7.07.2026]; Д. Шамко, *Зачем Варшава раздувает миф об угрозе с Востока — мнение экспертов*, https://www.sb.by/articles/golyy-korol.html [dostęp: 03.07.2026]; Д. Шамко, *Голый король*, https://www.sb.by/articles/golyy-korol.html [dostęp: 7.07.2026].

[13] *Польша строит на границе «Восточный щит» – ремейк гитлеровского Regenwurmlager*, https://www.ritmeurasia.ru/news--2024-06-03--polsha-stroit-na-granice-vostochnyj-schit-remejk-gitlerovskogo-regenwurmlager-73687 [dostęp 10.07.2026].

wobec obydwóch państw. W innych narracjach sugerowano, iż minowanie pasa przygranicznego służy powstrzymaniu migrantów. W białoruskich kampaniach dezinformacyjnych podważano także możliwość integracji polskiej infrastruktury obronnej przy granicy z systemem rozwijanym przez państwa bałtyckie w ramach Bałtyckiej Linii Obrony. Jako główną przeszkodę wskazywano zaszłości historyczne oraz rzekomo trwały konflikt etniczny między Polską a Litwą, wynikający z ograniczania praw polskiej mniejszości narodowej na Litwie. Tego rodzaju argumentacja miała charakter instrumentalny i była nietrafna, ponieważ większość problemów dotyczących sytuacji mniejszości polskiej na Litwie została złagodzona lub rozwiązana w następstwie dwustronnych konsultacji oraz rozwoju współpracy polsko-litewskiej[14].

W białoruskich kampaniach dezinformacyjnych budowę „Tarczy Wschód" przedstawiano jako działanie mające przykrywać wewnętrzne problemy polityczne Polski oraz poszukiwanie w Białorusi wroga zewnętrznego. Jednocześnie deprecjonowano znaczenie rozbudowy infrastruktury granicznej, ukazując ją jako przedsięwzięcie nieprzydatne i pozbawione realnej wartości militarnej. Przekonywano, że w przypadku konfliktu zbrojnego umocnienia te nie byłyby forsowane przez przeciwnika, lecz zostałyby zniszczone już w początkowej fazie działań, m.in. wskutek prewencyjnego uderzenia nuklearnego. Sugestie użycia broni jądrowej do zniszczenia infrastruktury powstającej w ramach „Tarczy Wschód" pojawiały się wielokrotnie jako forma zastraszania oraz próba wywarcia presji na Polskę, aby wycofała się z realizacji tego projektu. W tym ujęciu zgromadzony przy granicy polsko-białoruskiej sprzęt wojskowy i uzbrojenie miałyby nie mieć istotnego znaczenia w przypadku bezpośredniej konfrontacji między NATO a Rosją. Równocześnie podkreślano, że realizacja „Tarczy Wschód" nie stanowi zagrożenia militarnego dla Białorusi, ponieważ państwo to znajduje się pod rosyjskim parasolem nuklearnym[15].

W ramach „Tarczy Wschód" Polska planowała rozmieścić własne systemy rozpoznania, dronowe i antydronowe. Białoruś inicjatywę tę traktowała jako

[14] *«Союз России, США и Беларуси». Беларусская пропаганда – о новых перспективах мирового порядка*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/soyuz-rossii-ssha-i-belarusi-belarusskaya-propaganda-o-novyh-perspektivah-mirovogo-poryadka.html [dostęp: 7.07.2026]; А. Тиханский, *Мины не грабли — второй раз не наступишь. Чем опасен «Восточный щит» для самих Поляков*, https://mlyn.by/27102024/miny-ne-grabli-vtoroj-raz-ne-nastupish-chem-opasen-vostochnyj-shhit-dlya-samih-polyakov/ [dostęp: 7.07.2026].

[15] *„Они ищут внешнего врага". Алесин о попытках Польши не допустить обострения кризиса в стране*, https://belta.by/society/view/oni-ischut-vneshnego-vraga-alesin-o-popytkah-polshi-ne-dopustit-obostrenija-krizisa-v-strane-682721-2024/ [dostęp: 8.07.2026]; *Гайдукевич: у нас средств и сил для защиты страны достаточно*, https://belta.by/society/view/gajdukevich-u-nas-sredstv-i-sil-dlja-zaschity-strany-dostatochno-525768-2022/ [dostęp: 8.07.2026].

kolejny przejaw militaryzacji Polski. W białoruskich przekazach dezinformacyjnych często pojawiał się wątek „ściany dronów", związany z realizacją unijno-natowskich projektów Eastern Flank Watch i European Drone Defence Initiative, służących zabezpieczeniu wschodniej flanki NATO przed dronami i naruszeniami przestrzeni powietrznej. Chociaż projekt „Tarcza Wschód" stanowił polski program rozbudowy infrastruktury obronnej na granicach z Rosją i Białorusią, to w narracjach białoruskich łączono go z unijną-natowską inicjatywą rozbudowy systemów obserwacji, rozpoznania i reagowania na wschodniej granicy UE i NATO. Często podkreślano także jego charakter nie tyle obronny, co ofensywny, skierowany przeciwko Rosji i Białorusi[16].

## Modernizacja Sił Zbrojnych RP

W narracjach białoruskich proces modernizacji Sił Zbrojnych RP przedstawiano głównie jako przejaw militaryzacji Polski oraz jako etap przygotowań do konfrontacji zbrojnej z Białorusią i Rosją. Przekazy te często łączono z tezą o agresywnej strategii NATO na wschodniej flance, a rozwój polskich zdolności obronnych interpretowano nie jako wzmacnianie potencjału defensywnego, lecz jako przejaw przygotowań do przyszłej konfrontacji zbrojnej. Modernizacja Sił Zbrojnych RP rzadko występowała jako samodzielna decyzja państwa polskiego, zazwyczaj wpisywano ją w szerszy obraz NATO jako bloku prowadzącego politykę konfrontacji z Białorusią i Rosją. Zakupy sprzętu wojskowego z Korei Południowej i Stanów Zjednoczonych przedstawiano jako bezzasadne, nadmiernie kosztowne i obciążające polski budżet. Szczególnie eksponowano kontrakty na amerykańskie śmigłowce AH-64E Apache Guardian, myśliwce F-35, systemy HIMARS i Patriot, czołgi Abrams, a także południowokoreańskie czołgi K2. W białoruskich przekazach podkreślano, że Polska „skupuje broń z rozmachem nowobogackiego", wielokrotnie przepłacając za dostarczane uzbrojenie oraz uzależniając się od kosztownego zachodniego sprzętu wojskowego. Podważano także obecne uzbrojenie wojsk polskich, deficyt amunicji, brak możliwości prowadzenia działań zbrojnych etc. Regularnie publikowano informacje o polskich zakupach uzbrojenia, aby udowodnić ich charakter ofensywny i zamiar Polski eskalacji sytuacji międzynarodowej. Wzmacnianie przemysłu obronnego w Polsce traktowano jako przygotowanie do udziału w pełnoskalowym konflikcie Rosja–NATO. Modernizację armii łączono często z narracją o pogarszającej się sytuacji finansowej państwa. Wysokie wydatki na obronność oraz wielomiliardowe

[16] *Гости «Летучки» – о действиях Польши на границе: создают видимость форпоста для получения денег из Евросоюза*, https://www.sb.by/articles/gosti-letuchki-o-deystviyakh-polshi-na-granitse-sozdayut-vidimost-forposta-dlya-polucheniya-deneg-iz.html [dostęp: 8.07.2026].

kontrakty zbrojeniowe miały doprowadzić do wzrostu zadłużenia budżetowego oraz rezygnacji z realizacji programów społecznych. Podkreślano także fakt finansowania modernizacji Sił Zbrojnych RP głównie ze źródeł zagranicznych, m.in. koreańskich, amerykańskich oraz unijnych. Gdyby nie ich napływ, Polska nie byłaby w stanie samodzielnie sfinansować tych wydatków. Konsekwencją tej polityki będzie skokowy wzrost zadłużenia zagranicznego Polski. W narracjach białoruskich często podważano racjonalność i efektywność modernizacji Sił Zbrojnych RP, a Polskę często porównywano do III Rzeszy. Te historyczne paralele z nazistowskimi Niemcami miały udowodnić tezę o rzekomo agresywnym, rewizjonistycznym i militarystycznym charakterze polskiej polityki obronnej, przedstawiając rozbudowę potencjału militarnego nie jako działania obronne, lecz jako przygotowanie do konfrontacji z Białorusią i Rosją[17].

W przekazach dezinformacyjnych dotyczących modernizacji Sił Zbrojnych RP często wykorzystywano rzeczywiste informacje pochodzące z ogólnodostępnych źródeł polskich, jednak ich dobór i interpretacja służyły budowaniu obrazu nadmiernego i przyspieszonego zbrojenia się Polski. W mediach białoruskich systematycznie eksponowano szczegółowe informacje dotyczące polskich planów rozwoju sił zbrojnych, zakupów uzbrojenia, rozbudowy infrastruktury wojskowej czy zwiększania liczebności armii. Celem tego zabiegu było wzmocnienie przekazu o rzekomo przyspieszonej militaryzacji Polski oraz zasugerowanie, że działania polskie mają charakter ofensywny wobec Białorusi i Rosji. W tych narracjach Polska przeznaczała ogromne kwoty na rozwój przemysłu zbrojnego kosztem innych ważnych działów gospodarki narodowej. Sugerowano, że rezygnacja Polski z dalszego zwiększania wydatków zbrojeniowych pozwoliłaby znacząco ograniczyć deficyt budżetowy, a nawet go zbilansować. Forsowna polityka zbrojeniowa miała przyczyniać się do zubożenia społeczeństwa polskiego oraz narastającego chaosu w służbie zdrowia, edukacji, budownictwie etc[18].

[17] А. Тиханский, *Польша в G20: триумф или начало конца? Как страна променяла стабильность на долги и пушки*, https://mlyn.by/29012026/polsha-v-g20-triumf-ili-nachalo-koncza-kak-strana-promenyala-stabilnost-na-dolgi-i-pushki/ [dostęp: 8.07.2026]; *Польша рискует с Apache*, https://belvpo.com/polsha-riskuet-s-apache/ [dostęp: 8.07.2026]; *Meldunek sytuacyjny 15.05.2023*, https://www.gov.pl/web/sluzby-specjalne/dezinformacja-przeciwko-polsce2 [dostęp: 8.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за май 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-maj-2024-goda.html [dostęp: 8.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за сентябрь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-sentyabr-2024-goda-2.html [dostęp: 8.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за октябрь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-oktyabr-2024-goda.html [dostęp: 8.07.2026].

[18] А. Красовская, *Подготовка к войне продолжается*, https://www.sb.by/articles/podgotovka-k-voyne-prodolzhaetsya.html [dostęp: 9.07.2026].

Także udział Polski w unijnym instrumencie finansowym SAFE spotkał się z negatywną reakcją Białorusi. Celem tego programu jest szybkie zwiększenie zdolności obronnych państw UE oraz wzmocnienie europejskiej bazy przemysłowo-obronnej. SAFE nie jest instrumentem dotacyjnym, ale kredytowym w kwocie do 150 mld euro. Pożyczki są udzielane państwom członkowskim UE na warunkach preferencyjnych, z długoterminowym okresem spłat. Polska jest największym beneficjentem tego programu, gdyż z tego programu może uzyskać ok. 43,7 mld euro. Według rządu polskiego środki z SAFE zostaną przeznaczone głównie na modernizację Sił Zbrojnych RP, w tym zakup systemów artyleryjskich, obronę przeciwlotniczą i przeciwrakietową, systemy bezzałogowe i antydronowe, walkę naziemną i systemy wsparcia, amunicję i pociski rakietowe, strategiczny transport powietrzny i zasoby kosmiczne, cyberbezpieczeństwo i rozwiązania AI oraz program Bezpieczny Bałtyk. Środki te będą także wydatkowane na wsparcie realizacji programu „Tarcza Wschód"[19].

W białoruskich przekazach propagandowych i dezinformacyjnych unijny instrument pożyczkowy SAFE oraz udział Polski w tym programie przedstawiano niezwykle krytycznie, jako przejaw militaryzacji UE, zadłużania państwa oraz przygotowań do konfrontacji z Rosją i Białorusią. W celu ukrycia jego obronnego charakteru, używano zwrotów „fundusz militaryzacji UE", „program militaryzacji UE" etc. Kwestionowano wydanie środków unijnych na krajowe programy zbrojeniowe. W narracjach dezinformacyjnych program SAFE przedstawiano nie jako instrument wzmacniania bezpieczeństwa państw UE, lecz jako mechanizm redystrybucji europejskich środków na rzecz najsilniejszych koncernów zbrojeniowych, przede wszystkim niemieckich. Podkreślano, że choć formalnie program ma służyć dozbrojeniu państw członkowskich, w praktyce największe korzyści mają odnieść najwięksi gracze europejskiego przemysłu obronnego, do których nie zalicza się Polska. Białoruska dezinformacja starała się przekonywać, że środki przyznane Polsce w ramach programu SAFE nie przyczynią się do rzeczywistego rozwoju krajowego przemysłu obronnego. W propagandowych przekazach sugerowano, że Polska wystąpi jedynie w roli odbiorcy finansowania i nabywcy zagranicznego uzbrojenia, natomiast głównymi beneficjentami programu staną się duże koncerny zbrojeniowe z państw Europy Zachodniej (Niemcy, Francja). W mediach białoruskich konflikt między premierem Donaldem Tuskiem a prezydentem Karolem Nawrockim wokół SAFE ukazywano jako przejaw głębokiego

[19] *Security Action for Europe (SAFE instrument)*, https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/security-action-for-europe-safe-instrument.html [dostęp: 9.07.2026]; *Mamy to! Umowa SAFE podpisana – ponad 180 mld zł na wzmocnienie armii i przemysłu zbrojeniowego*, https://www.gov.pl/web/premier/mamy-to-umowa-safe-podpisana---ponad-180-mld-zl-na-wzmocnienie-armii-i-przemyslu-zbrojeniowego [dostęp: 9.07.2026]; *Nowe zdolności Wojska Polskiego dzięki programowi SAFE – lista zadań*, https://www.gov.pl/web/premier/nowe-zdolnosci-wojska-polskiego-dzieki-programowi-safe---lista-zadan [dostęp: 9.07.2026].

kryzysu politycznego w Polsce oraz jako spór dotyczący priorytetów polityki zagranicznej. W białoruskich przekazach Donalda Tuska przedstawiano jako polityka realizującego linię Brukseli i forsującego ogromny kredyt na zbrojenia, zaś Karola Nawrockiego jako polityka sprzeciwiającego się zadłużaniu Polski oraz pogłębianiu zależności od UE. W analizowanych kampaniach dezinformacyjnych program SAFE przedstawiano jako element szerszej rywalizacji pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a UE o kontrolę nad polskim rynkiem zbrojeniowym. W narracjach tych sugerowano, że Polska jest jedynie przedmiotem gry prowadzonej przez zewnętrznych aktorów. W tym ujęciu decyzje dotyczące udziału Warszawy w SAFE nie wynikały z suwerennych decyzji, lecz z nacisków Waszyngtonu, Brukseli oraz interesów zagranicznych koncernów zbrojeniowych. Szczególnie wyraźnie eksponowano tezę, że Stany Zjednoczone miały przeciwdziałać przeorientowaniu polskich zakupów wojskowych na europejski przemysł obronny, aby zniwelować zagrożenie dla interesów amerykańskich firm zbrojeniowych. W przekazach tych sugerowano, że część polskich elit politycznych działa w interesie USA, natomiast obóz rządowy ma być podporządkowany Brukseli. Na tle konfliktu o SAFE pojawiły się rzekome informacje o możliwości Polexitu, za którym miała opowiadać się prawa strona polskiej sceny politycznej. W mediach białoruskich niewielki protest przeciwników unijnego projektu SAFE w Polsce miał służyć udowodnieniu tezy, że społeczeństwo polskie sprzeciwia się jego realizacji. Analiza przekazów białoruskich wskazuje, że ich celem było wzmacnianie polaryzacji społecznej w Polsce wokół programu SAFE oraz pogłębianie nieufności wobec rządu, prezydenta i instytucji UE[20].

## Dyskredytacja wizerunku Sił Zbrojnych RP

W przekazach dezinformacyjnych Białoruś często dyskredytowała wizerunek Sił Zbrojnych RP, pokazując je jako niezdolne do prowadzenia działań zbrojnych, niedoszkolone i rozbrojone. Wskazywano na ich nieprofesjonalny charakter i niski

[20] *В Польше разгорелся скандал из-за вето президента на программу военных кредитов ЕС SAFE*, https://belta.by/world/view/v-polshe-razgorelsja-skandal-iz-za-veto-prezidenta-na-programmu-voennyh-kreditov-es-safe-769393-2026/ [dostęp: 10.07.2026]; *Власти Польши подписали первые контракты в рамках общеевропейской программы перевооружения*, https://ctv.by/news/v-mire/vlasti-polshi-podpisali-pervye-kontrakty-v-ramkah-obsheevropejskoj-programmy-perevooruzheniya [dostęp: 10.07.2026]; *Польша мимо кассы*, https://belvpo.com/polsha-mimo-kassy/ [dostęp: 10.07.2026]; Т. Шмидт, *44 млрд евро на вооружение. Польша может влезть в огромные долги ради ядерного оружия, позабыв о социальных проблемах* [dostęp: 10.07.2026]; *Польша и ЕС подписали кредитное соглашение по программе милитаризации SAFE*, https://belta.by/world/view/polsha-i-es-podpisali-kreditnoe-soglashenie-po-programme-militarizatsii-safe-779598-2026/ [dostęp: 10.07.2026]; Н. Крылов, *Польша между двух огней*, https://belvpo.com/polsha-mezhdu-dvuh-ognej/ [dostęp: 10.07.2026].

poziom wyszkolenia bojowego („300-tysieczne wojsko ołowianych żołnierzyków”[21]). Kwestionowano także możliwość Polski zbudowania kilkusettysięcznej armii. Wielokrotnie próbowano podważać także zaufanie społeczne do wojska. Zmiany kadrowe w wojsku polskim traktowano jako wyraz „poważnych czystek”, szczególnie te następujące po zmianie rządu. Próbowano również wykazywać istnienie poważnych rozbieżności pomiędzy Ministerstwem Obrony Narodowej a Sztabem Generalnym Wojska Polskiego, czy też szerzej kierownictwem wojskowym. Jednocześnie kreowano obraz konfliktu pomiędzy rządem Donalda Tuska a prezydentem, najpierw Andrzejem Dudą, a następnie Karolem Nawrockim w polityce obronnej i bezpieczeństwa. Kwestionowano także skuteczność systemów obronnych (np. systemu obrony powietrznej/przeciwrakietowej), szczególnie w przypadkach naruszenia polskiej przestrzeni powietrznej. Systematyczna krytyka Sił Zbrojnych RP i ich funkcjonowania w różnych obszarach służyła podważaniu ich wiarygodności, a także utrwalaniu przekazu o rzekomo ograniczonej sprawności organizacyjnej i niewielkiej zdolności bojowej[22].

Jednym z wielokrotnie powtarzanych motywów w kampaniach dezinformacyjnych była teza o masowej demoralizacji żołnierzy polskich. Mechanizm ten polegał najczęściej na wyszukiwaniu rzeczywistych przypadków niewłaściwego lub przestępczego zachowania pojedynczych wojskowych, a następnie przedstawianiu ich jako dowodu systemowej słabości całej armii. W ten sposób incydenty jednostkowe wykorzystywano do dyskredytowania Wojska Polskiego, podważania jego wiarygodności oraz osłabiania zaufania do instytucji państwa. Przykładem takiego zabiegu było chociażby przywołanie sprawy oficera Pomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej, który miał zostać zatrzymany w związku z szabrownictwem podczas działań prowadzonych po powodzi w województwie dolnośląskim. W przekazie białoruskiego medium przypadek ten nie został potraktowany jako jednostkowe naruszenie prawa, lecz jako symptom szerszej demoralizacji, niekompetencji i kryzysu dyscypliny w „najpotężniejszej armii Europy”. Często pojawiający się motyw dotyczył rzekomych problemów wojska polskiego z alkoholizmem. Tego rodzaju narracja służyła budowaniu obrazu Wojska Polskiego jako formacji niewiarygodnej, moralnie zdegradowanej i niezdolnej do obrony ojczyzny. Także pojedynczym przypadkom śmierci żołnierzy podczas

[21] *Обзор военной пропаганды Беларуси за 20-14 октября 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-14-20-oktyabrya-2024-goda.html [dostęp 10.07.2026].

[22] *Обзор военной пропаганды Беларуси за август 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-avgust-2024-goda-2.html [dostęp: 11.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за сентябрь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-sentyabr-2024-goda-2.html [dostęp: 11.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за ноябрь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-noyabr-2024-goda.html [dostęp: 11.07.2026].

wykonywanej służby nadawano masowy charakter. W narracjach białoruskich to żołnierze polscy odpowiadali za incydenty graniczne, strzelając w kierunku granicy białoruskiej, czy też tracili życie z powodu własnej lekkomyślności lub zabijając się nawzajem[23].

W kampaniach dezinformacyjnych konsekwentnie deprecjonowano także działania proobronne prowadzone przez Wojsko Polskie, przedstawiając je nie jako element wzmacniania bezpieczeństwa państwa, lecz jako przejaw militaryzacji, agresywnej polityki oraz jako etap przygotowań do konfrontacji z Białorusią i Rosją. Program „Wakacje z armią" służący zachęceniu obywateli do wstąpienia do armii dezinformacja białoruska przedstawiała jako nabór „mięsa armatniego" do wojska. Cel wojskowych pikników polegał zaś na propagowaniu ideologii faszystowskiej wśród młodzieży („Na takich piknikach można zauważyć, jak oddaje się cześć reżimowi nazistowskiemu, zaszczepiając ideologię faszyzmu od samego dzieciństwa"[24]). Programy edukacyjne skierowane do społeczeństwa traktowano jako przejaw militaryzacji kraju, podobnie jak tworzenie chociażby klas wojskowych w szkołach średnich[25].

## Manewry wojskowe

W białoruskich przekazach dezinformacyjnych wspólne ćwiczenia Polski, NATO, czy polsko-amerykańskie nie przedstawiano jako przedsięwzięcia o charakterze obronnym i odstraszającym, lecz jako przejaw militaryzacji Polski oraz kolejny etap przygotowań Zachodu do konfrontacji z Białorusią i Rosją. Przykładowo ćwiczenia „Defender 2024" przedstawiano jako przedsięwzięcie, którego rzekomym celem miało być rozpoznanie potencjalnego teatru działań wojennych

[23] Д. Шамко, *Милитаризация Польши становится частью глобальной стратегии НАТО*, https://www.sb.by/articles/varshavskiy-gambit.html [dostęp: 12.07.2026]; *Meldunek sytuacyjny 15.10.2023*, https://www.gov.pl/web/sluzby-specjalne/dezinformacja-przeciwko-polsce2 [dostęp: 12.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за июнь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-iyun-2024-goda.html [dostęp: 12.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за июль 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-iyul-2024-goda.html [dostęp: 12.07.2026].

[24] *Обзор военной пропаганды Беларуси за 26 августа — 1 сентября 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-26-avgusta-1-sentyabrya-2024-goda-2.html, [dostęp 13.07.2026].

[25] *Обзор военной пропаганды Беларуси за июнь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-iyun-2024-goda.html [dostęp: 13.07.2026; *Обзор военной пропаганды Беларуси за август 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-avgust-2024-goda-2.html [dostęp: 13.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за ноябрь 2024 года*, https://isans.org/wp-content/uploads/2024/12/2024.-obzor-voennoj-propagandy-za-noyabr.pdf [dostęp: 13 VII.2026].

przeciwko Państwu Związkowemu. Media białoruskie często eksponowały skalę manewrów z podaniem dużej liczby żołnierzy oraz sprzętu wojskowego, aby budować wrażenie bezprecedensowej militaryzacji regionu oraz narastającego zagrożenia ze strony NATO. Jednocześnie sugerowano, że rzeczywiste cele ćwiczeń są odmienne od deklarowanych, wskazując m.in. na rzekome próby militarnego okrążenia Białorusi, wywierania presji na Państwo Związkowe oraz przygotowywania prowokacji na wschodniej flance Sojuszu. W ten sposób Białoruś odwracała znaczenie działań obronnych NATO, przedstawiając je jako agresywne przygotowania militarne Zachodu do wojny z sojuszem rosyjsko-białoruskim[26].

Także w przypadku krajowych ćwiczeń, takich jak Anaconda-23, w których uczestniczyły również wojska sojusznicze, białoruska dezinformacja próbowała przedstawiać je nie jako cykliczne manewry obronne Sił Zbrojnych RP i państw NATO, lecz jako element rzekomych przygotowań Polski do działań ofensywnych na kierunku ukraińskim, czy też destabilizacji sytuacji na granicy polsko-białoruskiej. W przypadku ćwiczeń Sił Powietrznych ROUTE 604, których zasadniczym celem było szkolenie pilotów w zakresie startów i lądowań wojskowych statków powietrznych na drodze publicznej, białoruska oraz rosyjska dezinformacja usiłowała nadać im charakter ofensywny. W przekazach propagandowych sugerowano, że ćwiczenia te stanowiły element rzekomych przygotowań Polski do ataku na Królewiec, a w konsekwencji do zmiany układu granic i poszerzenia polskiego dostępu do Morza Bałtyckiego[27].

W 2025 roku Białoruś i Rosja przeprowadziły kolejne wspólne manewry Zapad-2025. Odpowiedzią na te ćwiczenia było zwiększenie obecności wojskowej oraz intensyfikacja działań szkoleniowych po stronie NATO i UE, szczególnie w Polsce oraz państwach bałtyckich. Białoruska dezinformacja wykorzystała tę reakcję do przedstawienia Zachodu jako strony agresywnej, militaryzującej region i rzekomo przygotowującej się do konfrontacji z Białorusią i Rosją. Jednocześnie marginalizowała znaczenie samych manewrów Zapad-2025, ukazując

[26] *Время выбрало нас! Готова ли Беларусь постоять за себя, чем гордится Президент и кого на ВНС призвал быть „волкодавами”*, https://grodnonews.by/news/glavnoe/vremya_vybralo_nas_gotova_li_belarus_ postoyat_za_sebya_chem_gorditsya_prezident_i_kogo_na_vns_prizval_byt_volkodavami.html?utm [dostęp: 13.07.2026].

[27] *Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białoruś w polskiej infosferze w maju 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorus-w-polskiej-infosferze-w-maju-2023-roku/ [dostęp: 13.07.2026]; *Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białoruś w polskiej infosferze we wrześniu 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorus-w-polskiej-infosferze-we-wrzesniu-2023-roku/ [dostęp: 13.07.2026]; *Meldunek sytuacyjny 26.05.2023*, https://www.gov.pl/web/sluzby-specjalne/dezinformacja-przeciwko-polsce2 [dostęp: 13.07.2026].

je jako rutynowe, cykliczne ćwiczenia wojskowe prowadzone w ramach Państwa Związkowego[28].

## Wsparcie militarne dla Ukrainy

W białoruskich przekazach dezinformacyjnych deprecjonowano polskie wsparcie militarne dla Ukrainy. Przekazany sprzęt wojskowy przedstawiano jako przestarzały, poradziecki wyeksploatowany i niespełniający współczesnych wymogów pola walki. Polska dostarczała tylko stary sprzęt wojskowy do utylizacji, aby go zastąpić nowym produkcji zachodniej. Często tego typu wypowiedzi białoruskie ośrodki wpływu potwierdzały opiniami zagranicznych „ekspertów", w tym z Polski i innych państw zachodnich. W przekazach dezinformacyjnych często poruszano wątek odmowy przez Polskę zakupu sprzętu wojskowego dla Ukrainy, nie przedstawiając żadnych motywacji władz polskich ani szerszego kontekstu decyzji. Narracje te sugerowały, że Polska kieruje się wyłącznie egoizmem, kalkulacją polityczną lub niechęcią do dalszej pomocy dla Ukrainy. Zupełnie pomijano przy tym takie kwestie, jak niemożność przekazania większej ilości uzbrojenia ze względu na bezpieczeństwo państwa, istniejące braki sprzętowe w Siłach Zbrojnych RP oraz konieczność oczekiwania na dostawy nowego sprzętu wojskowego. W ten sposób próbowano przedstawić relacje polsko-ukraińskie jako coraz bardziej konfliktowe i oparte na doraźnym interesie, a nie na strategicznej współpracy. W białoruskich kampaniach dezinformacyjnych rozbudowę polskiego potencjału wojskowego interpretowano nie tylko jako przejaw „wojskowej gorączki" czy „gwałtownej militaryzacji" państwa, lecz również jako element przygotowań do prowadzenia działań ofensywnych o ograniczonych celach. Siły Zbrojne RP planowano wykorzystać do aneksji zachodniej Ukrainy, a Polska i USA opracowują plany ustanowienia wojskowo-politycznej kontroli Polski nad „historycznymi posiadłościami" na Ukrainie. W niektórych wręcz przekazach sugerowano, że Polska zajmie wszystkie terytoria ukraińskie, jakich nie opanuje Rosja. A wojska polskie mogą być gotowe do „irracjonalnych zachowań" wobec Ukrainy. W takim przypadku Białoruś deklarowała przyjść na pomoc Ukrainie. Polska pomoc dla Kijowa nie była w tym ujęciu przedstawiana jako wyraz solidarności i wsparcia dla państwa zaatakowanego przez Rosję, lecz jako element politycznej kalkulacji, zmierzającej do osłabienia Ukrainy, a następnie przejęcia części jej terytorium. Istotnym elementem tej narracji było kreowanie obrazu Polski jako państwa agresywnego, rewizjonistycznego oraz podporządkowanego

[28] *«Нам нужно учиться у Китая». Обзор основных нарративов белорусской пропаганды в июле-августе 2025 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/nam-nuzhno-uchitsya-u-kitaya-obzor-osnovnyh-narrativov-belarusskoj-propagandy-v-iyule-avguste-2025-goda.html [dostęp: 13.07.2026].

interesom Stanów Zjednoczonych i Sojuszu Północnoatlantyckiego. Jeden z głównych celów tego typu białoruskich operacji wpływu polegał na skonfliktowaniu Polski i Ukrainy oraz osłabieniu ich współpracy politycznej i wojskowej. W innych narracjach pokazywano Polskę jako główny hub logistyczny Zachodu dla Ukrainy. Szczególnie wskazywano na rolę lotniska Rzeszów-Jasionka. Białoruska dezinformacja przedstawiała ten fakt nie jako pomoc państwu napadniętemu, ale jako dowód bezpośredniego udziału Polski w wojnie. Podważano także polską motywację wsparcia Ukrainy. Wojna w Ukrainie miała dla Polski stanowić możliwość reaktywacji koncepcji Międzymorza, realizacji projektu geopolitycznego zakładającego zjednoczenie pod polskim przywództwem państw położonych między Bałtykiem a Morzem Czarnym i Adriatykiem. Niektóre narracje opierały się na twierdzeniu, że polskie i zachodnie dostawy sprzętu wojskowego nie służą obronie Ukrainy, lecz przedłużają konflikt i zwiększają niepotrzebnie straty ludzkie. Są one elementem szerszej strategii Zachodu wymierzonej w Rosję i Białoruś. W tych narracjach Polskę przedstawiano jako państwo aktywnie uczestniczące w militaryzacji Europy Środkowo-Wschodniej i dążące do przedłużenia konfliktu rosyjsko-ukraińskiego. Przekazywanie sprzętu Ukrainie przedstawiano jako działanie szkodliwe dla samej Polski, gdyż ta osłabiała własną armię i uzależniała się od kosztownych dostaw zachodnich. Z drugiej strony podsycano wszystkie spory polsko-ukraińskie dotyczące przekazywanego uzbrojenia (np. samolotów Mig-29; rakiet PAC-3 do systemu obrony powietrznej Patriot), sposobów ich rozliczeń czy samej sensowności ich transferu. W narracjach dezinformacyjnych próbowano udowodnić, że polsko-ukraińska współpraca wojskowa ma charakter nietrwały oraz konfliktogenny, a Polska jest wyraźnie poszkodowana ze względu na wspieranie Ukrainy. Podkreślano rzekome koszty polityczne, militarne i społeczne tej współpracy, sugerując, że prowadzi ona do osłabienia bezpieczeństwa państwa, wyczerpywania zasobów obronnych oraz podporządkowania polskich interesów strategicznych celom Kijowa i Zachodu. W te elementy wkomponowano także polsko-ukraińskie rozbieżności w polityce historycznej. Nasilenie tych działań wskazuje, że rozbijanie jedności Polski i Ukrainy stało się jednym z najważniejszych kierunków białoruskich operacji wpływu. Narracje te wpisują się w szerszą strategię informacyjną Rosji i Białorusi, której celem jest osłabienie wschodniej flanki NATO, ograniczenie pomocy dla Kijowa oraz podważenie solidarności państw wspierających Ukrainę[29].

[29] *Украина для НАТО выступает как утилизатор старых образцов оружия – бельгийский эксперт*, https://news.sb.by/articles/ukraina-dlya-nato-vystupaet-kak-utilizator-starykh-obraztsov-oruzhiya-belgiyskiy-ekspert.html [dostęp: 14.07.2026]; *Польша отказалась закупать в США вооружение для Украины*, https://belvpo.com/polsha-otkazalas-zakupat-v-ssha-vooruzhenie-dlya-ukrainy/ [dostęp: 14.07.2026]; *На рельсах войны. Зачем Польша закупает 1000 танков и просит США о ядерном оружии*, https://belta.by/world/view/na-relsah-vojny-zachem-polsha-zakupaet-1000-tankov-i-

## Zakończenie

Siły Zbrojne RP oraz polska polityka obronna stanowią stały przedmiot białoruskich kampanii dezinformacyjnych. Wyraźna intensyfikacja tego rodzaju działań nastąpiła po rozpoczęciu przez Rosję pełnoskalowej inwazji na Ukrainę w lutym 2022 roku. Białoruskie ośrodki dezinformacyjne funkcjonują jako element szerszego systemu rosyjskich operacji wpływu wymierzonych w Polskę oraz inne państwa Zachodu. Znaczna część rozpowszechnianych narracji jest przejmowana z rosyjskiej przestrzeni informacyjnej, a następnie dostosowywana do specyfiki białoruskiego przekazu dezinformacyjnego, choć występują także autonomiczne narracje. Ich podstawowym celem jest zdyskredytowanie wizerunku Sił Zbrojnych RP, podważenie zasadności prowadzonej polityki obronnej oraz zaufania społecznego do wojska polskiego. W narracjach tych kreuje się wizerunek Polski jako państwa agresywnego, niesuwerennego oraz odpowiedzialnego za destabilizację sytuacji w Europie Środkowo-Wschodniej. Główną osią dezinformacyjną pozostaje narracja o rzekomej postępującej „militaryzacji" Polski. Pojęciu temu nadano jednoznacznie negatywne znaczenie. Wzrost wydatków obronnych, modernizację armii, zwiększanie jej liczebności, rozwój infrastruktury wojskowej oraz programy edukacji proobronnej przedstawiano jako działania ofensywne oraz jako przygotowania do konfliktu z Białorusią oraz Rosją. Jednocześnie pomijano fakt, że działania te stanowiły odpowiedź na agresywną politykę Rosji, udział Białorusi w wojnie przeciwko Ukrainie oraz odpowiedź na eskalację sytuacji na granicy polsko-białoruskiej. Charakterystyczną cechą analizowanych przekazów jest ich wewnętrzna sprzeczność. Z jednej strony Polskę ukazywano jako państwo intensywnie się zbrojące i przygotowujące się do wojny z Państwem Związkowym, z drugiej zaś Siły Zbrojne RP przedstawiano jako słabe, niedoszkolone, zdemoralizowane i niezdolne do skutecznego działania. Ten niespójny charakter przekazów dezinformacyjnych występował dość często, jednak nie osłabiał ich oddziaływania, ponieważ poszczególne narracje służyły odmiennym celom propagandowym. W narracjach wykorzystywano

prosit-ssha-o-jadernom-oruzhii-5406VII-2022/ [dostęp: 14.07.2026]; *Лукашенко собрал совещание по военной безопасности*, https://belta.by/president/view/lukashenko-sobral-soveschanie-po-voennoj-bezopasnosti-527191-2022/ [dostęp: 14.07.2026]; *Политолог: Польша строит великую державу от моря до моря*, https://belta.by/society/view/politolog-polsha-stroit-velikuju-derzhavu-ot-morja-do-morja-5VII610-2022/ [dostęp: 14..07.2026 ]; *Belarus Propaganda Update. Ежемесячный обзор белорусской пропаганды за октябрь 2024 г.*; https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/belarus-propaganda-update-ezhemesyachnyj-obzor-belarusskoj-propagandy-za-oktyabr-2024-g.html [dostęp: 14.07.2026]; *Обзор военной пропаганды Беларуси за октябрь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-oktyabr-2024-goda.html [dostęp: 14.07.2026].

często selektywnie wybrane prawdziwe informacje, które dostosowano później do przekazu dezinformacyjnego, aby uzyskać pożądany efekt.

Wśród najczęściej występujących przekazów dezinformacyjnych znalazły się te dotyczące rzekomej niesamodzielności polskiej polityki obronnej i jej podporządkowania interesom Stanów Zjednoczonych oraz NATO, nadmiernych kosztów modernizacji Sił Zbrojnych RP, nieefektywności zakupów uzbrojenia i wzrostu zadłużenia państwa. Istotne miejsce zajmowały również narracje podważające zasadność realizacji programu „Tarcza Wschód" i udziału Polski w instrumencie SAFE. Regularnie dyskredytowano również Wojsko Polskie, przedstawiając je jako formację niedoszkoloną, zdemoralizowaną, nieskutecznie dowodzoną i niezdolną do prowadzenia działań bojowych. Szczególnie istotnym komponentem białoruskich operacji dezinformacyjnych było instrumentalne wykorzystywanie problematyki nuklearnej. Polskie dyskusje dotyczące wzmocnienia odstraszania jądrowego przedstawiano jako przejaw polityki konfrontacyjnej i bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa regionalnego. Jednocześnie rozmieszczenie rosyjskiej taktycznej broni jądrowej na Białorusi interpretowano jako działanie defensywne, stanowiące odpowiedź na agresywne działania Sojuszu Północnoatlantyckiego. Analizowane przekazy dezinformacyjne należy traktować jako element szerszych działań hybrydowych prowadzonych przez Białoruś i Rosję wobec Polski. Skuteczna odpowiedź na tego typu operacje wymaga systematycznego rozpoznawania całych struktur dezinformacyjnych, ich stałego monitorowania oraz aktywnego przeciwdziałania.

## Bibliografia

### References

*„Они ищут внешнего врага". Алесин о попытках Польши не допустить обострения кризиса в стране*, https://belta.by/society/view/oni-ischut-vneshnego-vraga-alesin-o-popytkah-polshi-ne-dopustit-obostrenija-krizisa-v-strane-682721-2024/ [dostęp: 8.07.2026].

*«Нам нужно учиться у Китая». Обзор основных нарративов беларусской пропаганды в июле-августе 2025 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/nam-nuzhno-uchitsya-u-kitaya-obzor-osnovnyh-narrativov-belarusskoj-propagandy-v-iyule-avguste-2025-goda.html [dostęp: 13.07.2026].

*«Союз России, США и Беларуси». Беларусская пропаганда – о новых перспективах мирового порядка*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/soyuz-rossii-ssha-i-belarusi-belarusskaya-propaganda-o-novyh-perspektivah-mirovogo-poryadka.html [dostęp: 7.07.2026].

*Belarus Propaganda Update. Ежемесячный обзор беларусской пропаганды за апрель 2024 г.*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/belarus-propaganda-update-ezhemesyachnyj-obzor-belarusskoj-propagandy-za-aprel-2024-g.html [dostęp: 2.07.2026].

*Belarus Propaganda Update. Ежемесячный обзор беларусской пропаганды за июль 2024 г.*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/belarus-propaganda-update-ezhemesyachnyj-obzor-belarusskoj-propagandy-za-iyul-2024-g.html [dostęp: 3.07.2026].

*Belarus Propaganda Update. Ежемесячный обзор белорусской пропаганды за сентябрь 2024 г.*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/belarus-propaganda-update-ezhemesyachnyj-obzor-belarusskoj-propagandy-za-sentyabr-2024-g.html [dostęp: 5.07.2026].

*Belarus Propaganda Update. Ежемесячный обзор белорусской пропаганды за октябрь 2024 г.* ; https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/belarus-propaganda-update-ezhemesyachnyj-obzor-belarusskoj-propagandy-za-oktyabr-2024-g.html [dostęp: 14.07.2026].

Bryjka F., *Białoruskie i rosyjskie działania dezinformacyjne wobec Polski w kontekście antyreżimowych protestów przeciwko Alaksandrowi Łukaszence*, „Sprawy Międzynarodowe" 2021, t. 74, nr 2, s. 158–180.

Czekała M., Parol G., *Operacje informacyjne w ramach komunikacji strategicznej elementem bezpieczeństwa państwa*, „Alcumena. Pismo Interdyscyplinarne" 2024, t. 17, nr 1, s. 87–103.

Czwołek A. „*Białoruskie narracje dezinformacyjne wobec Polski w dobie konfliktu na Ukrainie (2022–2025)*, w: A. Czwołek, T. Hajnold, S. Gotowicz, T. Kacała, A. Olechowski, N. Olszanecka, J. Wiśnicki, *Front bez granic. Wojna informacyjna we współczesnych realiach. Białoruś* [w druku].

*Mamy to! Umowa SAFE podpisana – ponad 180 mld zł na wzmocnienie armii i przemysłu zbrojeniowego*, https://www.gov.pl/web/premier/mamy-to-umowa-safe-podpisana---ponad-180-mld-zl-na-wzmocnienie-armii-i-przemyslu-zbrojeniowego [dostęp: 9.07.2026].

*Meldunek sytuacyjny 15.05.2023*, https://www.gov.pl/web/sluzby-specjalne/dezinformacja-przeciwko-polsce2 [dostęp: 8.07.2026].

*Meldunek sytuacyjny 15.10.2023*, https://www.gov.pl/web/sluzby-specjalne/dezinformacja-przeciwko-polsce2 [dostęp: 12.07.2026].

*Meldunek sytuacyjny 26.05.2023*, https://www.gov.pl/web/sluzby-specjalne/dezinformacja-przeciwko-polsce2 [dostęp: 13.07.2026].

*MON, KOWR i Lasy Państwowe zacieśniają współpracę w ramach programu Tarcza Wschód*, https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa/mon-kowr-i-lasy-panstwowe-zaciesniaja-wspolprace-w-ramach-programu-tarcza-wschod [dostęp: 5.07.2026].

*Nowe zdolności Wojska Polskiego dzięki programowi SAFE – lista zadań*, https://www.gov.pl/web/premier/nowe-zdolnosci-wojska-polskiego-dzieki-programowi-safe---lista-zadan [dostęp: 9.07.2026].

*Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białorusi w polskiej infosferze w sierpniu 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorusi-w-polskiej-infosferze-w-sierpniu-2023-roku/ [dostęp: 2.07.2026].

*Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białoruś w polskiej infosferze w maju 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorus-w-polskiej-infosferze-w-maju-2023-roku/ [dostęp: 5. 07.2026].

*Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białoruś w polskiej infosferze w czerwcu 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorus-w-polskiej-infosferze-w-listopadzie-2023-roku/ [dostęp: 2.07.2026].

*Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białoruś w polskiej infosferze we wrześniu 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorus-w-polskiej-infosferze-we-wrzesniu-2023-roku/ [dostęp: 13.07.2026].

*Operacje informacyjne Federacji Rosyjskiej i Republiki Białoruś w polskiej infosferze w październiku 2023 roku*, https://infoops.pl/operacje-informacyjne-federacji-rosyjskiej-i-republiki-bialorus-w-polskiej-infosferze-w-pazdzierniku-2023-roku/ [dostęp: 1.07.2026].

*Security Action for Europe (SAFE instrument)*, https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/security-action-for-europe-safe-instrument.html [dostęp: 9.07.2026].

Wawrzusiszyn A., *Polsko-białoruskie działania hybrydowe na granicach Unii Europejskiej i NATO*, „Journal of Modern Science" 2025, t. 61, nr 1, s. 10–32.

*В Польше разгорелся скандал из-за вето президента на программу военных кредитов ЕС SAFE*, https://belta.by/world/view/v-polshe-razgorelsja-skandal-iz-za-veto-prezidenta-na-programmu-voennyh-kreditov-es-safe-769393-2026/ [dostęp: 10.07.2026].

*Власти Польши подписали первые контракты в рамках общеевропейской программы перевооружения*, https://ctv.by/news/v-mire/vlasti-polshi-podpisali-pervye-kontrakty-v-ramkah-obsheevropejskoj-programmy-perevooruzheniya [dostęp: 10.07.2026].

*Время выбрало нас! Готова ли Беларусь постоять за себя, чем гордится Президент и кого на ВНС призвал быть „волкодавами"*, https://grodnonews.by/news/ glavnoe/vremya_vybralo_nas_ gotova_li_belarus_ postoyat _za_sebya_ chem_ gorditsya_prezident_i_kogo_na_vns_prizval_byt_volkodavami.html?utm [dostęp: 4.07.2026].

*Гайдукевич: у нас средств и сил для защиты страны достаточно*, https://belta.by/society/view/gajdukevich-u-nas-sredstv-i-sil-dlja-zaschity-strany-dostatochno-525768-2022/ [dostęp: 8.07.2026].

*Гости «Летучки» — о действиях Польши на границе: создают видимость форпоста для получения денег из Евросоюза*, https://www.sb.by/articles/gosti-letuchki-o-deystviyakh-polshi-na-granitse-sozdayut-vidimost-forposta-dlya-polucheniya-deneg-iz.html [dostęp: 8.07.2026].

*Ежемесячный обзор белорусской государственной пропаганды, а также российской пропаганды, направленной на Беларусь #4. Январь 2024*, https://isans.org/wp-content/uploads/2024/02/04.-pu.-jan_2024_fin.pdf [dostęp: 3.07.2026].

Красовская А., *Подготовка к войне продолжается*, https://www.sb.by/articles/podgotovka-k-voyne-prodolzhaetsya.html [dostęp: 9.07.2026].

Крылов Н., *Польша между двух огней*, https://belvpo.com/polsha-mezhdu-dvuh-ognej/ [dostęp: 10.07.2026].

Лазуткин А., *О, Туск по ранению: для чего поляки нагнали на границу МВД и военных?*, https://mlyn.by/23032025/o-tusk-po-raneniyu-dlya-chego-polyaki-nagnali-na-graniczu-mvd-i-voennyh/ [dostęp: 7.07.2026].

*Лукашенко собрал совещание по военной безопасности*, https://belta.by/president/view/lukashenko-sobral-soveschanie-po-voennoj-bezopasnosti-527191-2022/ [dostęp: 14.07.2026].

Михалевич Д., *Литва и Польша пытаются показать «зубы дракона»,* https://www.sb.by/articles/litva-i-polsha-pytayutsya-pokazat-zuby-drakona.html [dostęp: 2.07.2026].

*На рельсах войны. Зачем Польша закупает 1000 танков и просит США о ядерном оружии*, https://belta.by/world/view/na-relsah-vojny-zachem-polsha-zakupaet-1000-tankov-i-prosit-ssha-o-jadernom-oruzhii-5406VII-2022/ [dostęp: 14.07.2026].

*Обзор военной пропаганды Беларуси за август 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-avgust-2024-goda-2.html [dostęp: 3.07.2026].

*Обзор военной пропаганды Беларуси за 26 августа — 1 сентября 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-26-avgusta-1-sentyabrya-2024-goda-2.html, [dostęp 13.07.2026].

*Обзор военной пропаганды Беларуси за июль 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-iyul-2024-goda.html [dostęp: 3.07.2026].

*Обзор военной пропаганды Беларуси за июнь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-iyun-2024-goda.html [dostęp: 12.07.2026].

*Обзор военной пропаганды Беларуси за май 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-maj-2024-goda.html [dostęp: 3.07.2026].

*Обзор военной пропаганды Беларуси за ноябрь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-noyabr-2024-goda.html [dostęp: 11.07.2026].

*Обзор военной пропаганды Беларуси за 20-14 октября 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-14-20-oktyabrya-2024-goda.html [dostęp 10.07.2026].

*Обзор военной пропаганды Беларуси за октябрь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-oktyabr-2024-goda.html [dostęp: 8.07.2026].

*Обзор военной пропаганды Беларуси за сентябрь 2024 года*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/obzor-voennoj-propagandy-belarusi-za-sentyabr-2024-goda-2.html [dostęp: 8.07.2026].

*Политолог: Польша строит великую державу от моря до моря*, https://belta.by/society/view/politolog-polsha-stroit-velikuju-derzhavu-ot-morja-do-morja-5VII610-2022/ [dostęp: 14..07.2026].

*Польша строит на границе «Восточный щит» – ремейк гитлеровского Regenwurmlager*, https://www.ritmeurasia.ru/news--2024-06-03--polsha-stroit-na-granice-vostochnyj-schit-remejk-gitlerovskogo-regenwurmlager-73687 [dostęp 10.07.2026].

*Польша и ЕС подписали кредитное соглашение по программе милитаризации SAFE*, https://belta.by/world/view/polsha-i-es-podpisali-kreditnoe-soglashenie-po-programme-militarizatsii-safe-779598-2026/ [dostęp: 10.07.2026].

*Польша мимо кассы*, https://belvpo.com/polsha-mimo-kassy/ [dostęp: 10.07.2026].

*Польша отказалась закупать в США вооружение для Украины*, https://belvpo.com/polsha-otkazalas-zakupat-v-ssha-vooruzhenie-dlya-ukrainy/ [dostęp: 14.07.2026].

*Польша рискует с Apache*, https://belvpo.com/polsha-riskuet-s-apache/ [dostęp: 8.07.2026].

Попов А., *Военная истерия: зачем соседи Беларуси нагнетают обстановку у границ*, https://www.sb.by/articles/voennaya-isteriya-zachem-sosedi-belarusi-nagnetayut-obstanovku-u-granits.html [dostęp: 1.07.2026].

Попов А., *Польша потратит миллиарды на милитаризацию границы с Беларусью*, https://www.sb.by/articles/liniya-tuska.html [dostęp: 6.07.2026].

*Роль пропаганды в «перевыборах» Лукашенко*, https://isans.org/ru/propaganda/propaganda-monitoring/rol-propagandy-v-perevyborah-lukashenko.html [dostęp: 5.07.2026].

Тиханский А., *Милитаризация Польши при Навроцком: усиление НАТО и проект «Форт Трамп»*, https://mlyn.by/01102025/militarizacziya-polshi-pri-navroczkom-usilenie-nato-i-proekt-fort-tramp/ [dostęp: 4.07.2026].

Тиханский А., *Польша в G20: триумф или начало конца? Как страна променяла стабильность на долги и пушки*, https://mlyn.by/29012026/polsha-v-g20-triumf-ili-nachalo-koncza-kak-strana-promenyala-stabilnost-na-dolgi-i-pushki/ [dostęp: 3.07.2026].

Тиханский А., *Мины не грабли — второй раз не наступишь. Чем опасен «Восточный щит» для самих Поляков*, https://mlyn.by/27102024/miny-ne-grabli-vtoroj-raz-ne-nastupish-chem-opasen-vostochnyj-shhit-dlya-samih-polyakov/ [dostęp: 7.07.2026].

Тихомирова Е., *Ядерные амбиции Макрона: что стоит за идеей совместных учений Франции и Польши*, https://news.by/news/v_mire/yadernye-ambitsii-makrona-chto-stoit-za-ideey-sovmestnykh-ucheniy-frantsii-i-polshi [dostęp: 5.07.2026].

*Украина для НАТО выступает как утилизатор старых образцов оружия – бельгийский эксперт*, https://news.sb.by/articles/ukraina-dlya-nato-vystupaet-kak-utilizator-starykh-obraztsov-oruzhiya-belgiyskiy-ekspert.html [dostęp: 14.07.2026].

Ханатаева В., *Заставят ли Европу думать по-польски? Чего ждать от председательства Польши в ЕС*, https://belta.by/world/view/zastavjat-li-evropu-dumat-po-polski-chego-zhdat-ot-predsedatelstva-polshi-v-es-685014-2024/ [dostęp: 3..07.2026].

Шамко Д., *Активная милитаризация Польши вынуждает Беларусь принимать упреждающие меры* – https://news.sb.by/articles/aktivnaya-militarizatsiya-polshi-vynuzhdaet-belarus-prinimat-uprezhdayushchie-mery-tikhanskiy.html [dostęp: 3.07.2026].

Шамко Д., *Голый король*, https://www.sb.by/articles/golyy-korol.html [dostęp: 7.07.2026].

Шамко Д., *Зачем Варшава раздувает миф об угрозе с Востока — мнение экспертов*, https://www.sb.by/articles/golyy-korol.html [dostęp: 03.07.2026].

Шамко Д., *Милитаризация Польши становится частью глобальной стратегии НАТО*, https://www.sb.by/articles/varshavskiy-gambit.html [dostęp: 3.07.2026].

Шмидт Т., *44 млрд евро на вооружение. Польша может влезть в огромные долги ради ядерного оружия, позабыв о социальных проблемах* [dostęp: 10.07.2026].